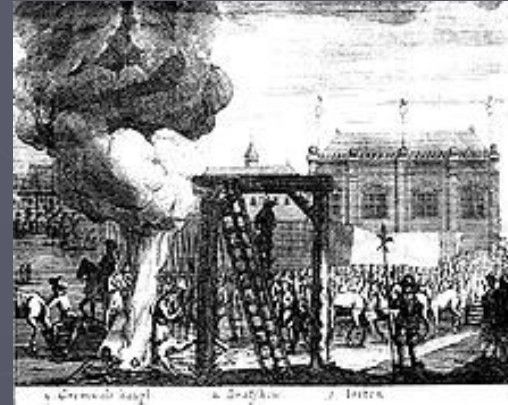

ANGLICKÉ DIVADLO V 17. STOL.

Doba restaurace

Anglické divadlo v 17. stol.

40. léta 17. stol . – občanská válka

- ▶ 1649 – poprava krále Karla I.
- ▶ vláda výboru, který jmenoval parlament
- ▶ 1650 Oliver Cromwell
- ▶ 1658 jeho syn
- ▶ 1660 restaurace Stuartovců

Anglické divadlo v 17. stol.

- ▶ 1642 – činnost divadel pozastavena na 5 let
  - hraje se pokoutně
  - postihy
  - 1647 obnovena divadelní činnost
- ▶ 1649 – zákon proti hercům (vandalové)
  - interiéry divadel vybourány (Štěstěna, Kohoutí aréna...)
  - přesto se hraje (divadlo Červený býk)
  - droll – hrají se krátké výtažky delších her

Anglické divadlo v 17. stol.

- William Davenant – první anglické operní produkce (1656)
- „hudební pobavení“

Anglické divadlo v 17. stol.

- ▶ 1660 – restaurace monarchie (Karel II.)
- ▶ obnova divadelních aktivit
- ▶ boj o divadelní monopol v Londýně – licence

Václav Cejpek / 7. 5. 2015

Anglické divadlo v 17. stol.

► **REPERTOÁR**

- Francis Beaumont, John Fletcher
- Ben Jonson
- adaptace Shakespearových her
- heroická tragédie (láska a čest, exotická prostředí)
- klasicistická tragédie podle pravidel (tři jednoty, blankvers) – je liberálnější než francouzská tragédie (vliv Shakespeara)

Anglické divadlo v 17. stol.

► KOMEDIÁLNÍ ŽÁNRY

- zápletková komedie
- komedie „humorů“
- fraška
- komedie mravů

Anglické divadlo v 17. stol.

▶ *KOMEDIE MRAVŮ*

▶ **JOHN DRYDEN** (1631 – 1700)

- **Indiánská královna** (tragédie)
- **Pan Martin Všekaz** (komedie mravů)
- **Sňatek podle módy**

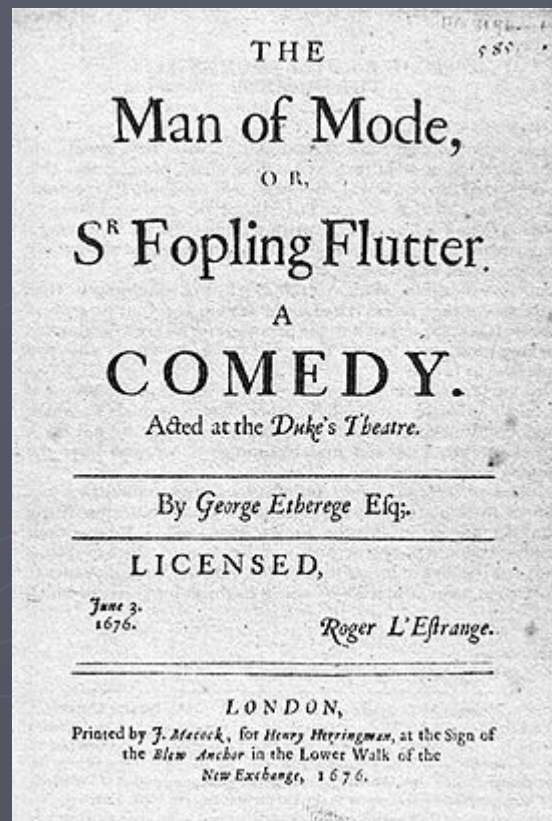

Anglické divadlo v 17. stol.

► GEORGE ETHEREGE (1634 – 1691)

- Udělala by to, kdyby mohla
- Muž podle módy

Anglické divadlo v 17. stol.

▶ **WILLIAM WYCHERLEY** **1640 – 1715**

- **Panička z venkova**
- **Upřímný člověk**

ANGLICKÉ DIVADLO V 18. STOLETÍ

Dramatická tvorba
Divadla
Herectví

Anglické divadlo v 18. století

► Proměňuje se cíl dramatu

- vkus středních vrstev – sklon ke konzervativnímu vidění světa
- vliv puritánů – útoky na divadlo
- snaha o uplatnění klasicistní doktríny: cílem dramatu je poučit a potěšit (vychovávat)
- sentimentalizace
- **Jeremy Collier**

Letmý pohled na nemravnost a bezbožnost anglického divadla

Anglické divadlo v 18. století

► RICHARD STEEL 1672 – 1729

- naplno se projevuje sentimentalita
- postavy jsou ze středních vrstev
- komedie nemá příliš budit smích, ale spíše vzbuzovat ušlechtilé city (soucit se sympatickými postavami, které jsou pronásledovány osudem)
- smysl tvorby: touha vzbudit „*potěšení příliš znamenité na to, aby bylo směšné*“

Anglické divadlo v 18. století

► Svědomití milenci

- podle Terentia (Dívka z Andru)
- ušlechtilé postavy
- zkoušky osudu, utrpení
- šťastný konec

Anglické divadlo v 18. století

► sentimentální drama

- postavy jsou „nepřirozeně“ dobré
- zkažené postavy jsou buď potrestány nebo se rychle napraví (např. apel na morálku)
- snadné řešení rozporů a problémů
- dojemné situace – soucit s neprávem trpícími postavami
- měl to být pravdivý obraz lidské povahy (člověk je od přírody dobrý, svádí ho špatný příklad)

Anglické divadlo v 18. století

► tragédie

- kopíruje charakteristiky sentimentální komedie
- mytologická a historická témata
- vzory – Racine...

■ **GEORGE LILLO**

1693 – 1739

► **Londýnský kupec**

současný námět, všední život (tovaryš,
prostitutka...)

obyčejné postavy

Anglické divadlo v 18. století

- ▶ **pantomima** (*ve Francii např. jarmareční divadlo*)
  - commedia dell'arte
  - fraška
  - aktuální satira
  - příběhy z klasické mytologie

Anglické divadlo v 18. století

► **JOHN RICH** (Lun; autor pantomim, herec-mim)
1692 – 1761

- uváděly se jako dohry (po představení hlavní hry)
- vážné scény:
mytologie, mluvené dialogy
- komické scény:
postavy commedie dell'arte, němé
- efektní podívaná (Harlekýnova kouzelná hůlka)
- velká obliba
- **Poprava Harlekýna**
- **Láska Harlekýna a Kolombíny**

Anglické divadlo v 18. století

Anglické divadlo v 18. století

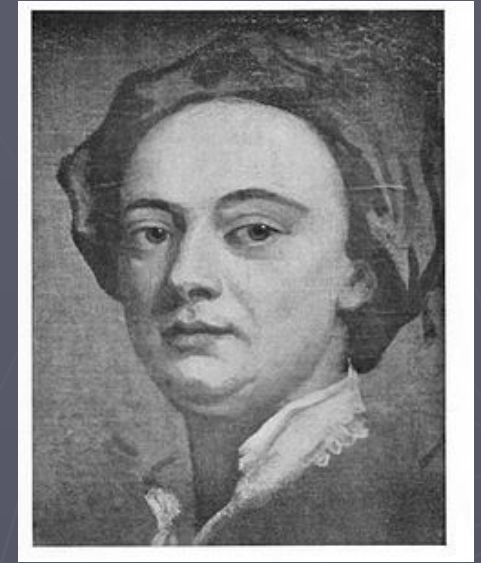
► ballad opera

- popularita italské opery (G. F. Händel v Londýně)
- převzetí a parodie operních konvencí
- střídání mluveného dialogu a písní na populární melodii

Anglické divadlo v 18. století

▶ **JOHN GAY**
1717 – 1777

- **Žebrácká opera** (uvedl Rich)
  - ▶ první ballad opera
  - ▶ ze života londýnské spodiny
  - ▶ satira

Anglické divadlo v 18. století

▶ satirická burleska

- podobný žánr jako ballad opera, ale bez zpívaných pasáží
- politická satira (později jen literární satira)

▪ burleska

- ▶ vážná tematika posunutá a zlehčená
- ▶ parodie
- ▶ tarvestie (karikování vznešených témat)
- ▶ nadsázka
- ▶ ironie

Anglické divadlo v 18. století

▶ HENRY FIELDING

1707 – 1754

- úpravy Molièra
- **Překrutná tragédie o životě a smrti Palečka Velikého**
- prozaik
  - ▶ Tom Jones

Anglické divadlo v 18. století

► druhá polovina 18. století

- vliv Licenčního zákona (1737)
- upadá satira, ballad opera, tragédie
- vzkvétá sentimentální komedie
- triumf průměrnosti
- hypertrofie zábavné a „vcit'ovací“ funkce divadla
- proti sentimentalismu → návrat „směšné“ komedie (komedie mravů)

► **Oliver Goldsmith**

► **Richard Brinsley Sheridan**

Anglické divadlo v 18. století

▶ **RICHARD BRINSLEY SHERIDAN**

1751 – 1806

- vliv Congrevea – komedie mravů
- **Škola pomluv**

▶ **po r. 1780 – obrat divadla k melodramatu**

Anglické divadlo v 18. století

- ▶ **v divadlech se po celou dobu hrají také hry alžbětinské doby (Shakespeare aj.)**

Anglické divadlo v 18. století

► LICENČNÍ ZÁKON

- 1737
- boj o licence
- nepřehlednost, chaos, výjimky, obcházení pravidel
- města v provincii

Anglické divadlo v 18. století

► Londýnská divadla

■ Drury Lane Theatre

1663, 1674, 1791

- 650 míst (17. stol.) – 2300 míst (1790) – 3600 míst (konec 18. stol.)
- po r. 1980 muzikálové divadlo

Anglické divadlo v 18. století

Drury Lane

Drury Lane (dnešní podoba) Karlík a továrna na čokoládu

Photo by flickr user oakbrookterracehotels

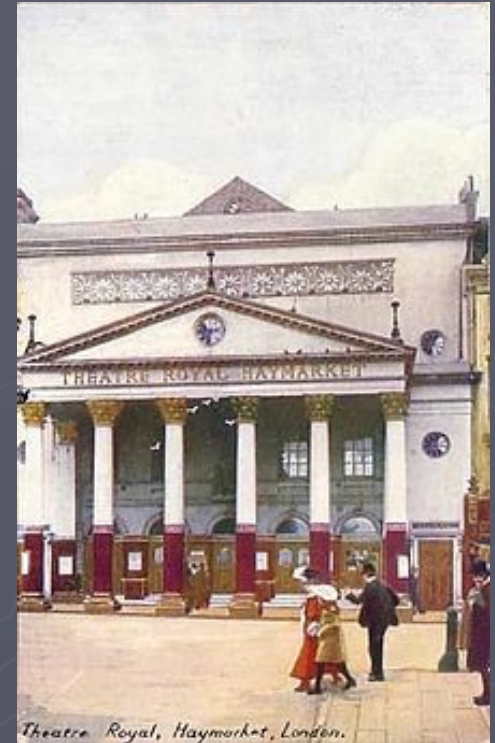

Václav Cejpek / 7. 5. 2015

Anglické divadlo v 18. století

- **Haymarket Theatre**
1720

- ▶ nelicencované společnosti
- ▶ 1500 diváků
- ▶ 1994 poslední rekonstrukce – 888 míst (muzikál, od r. 2010 *Sweet Charity*)

Anglické divadlo v 18. století

- **Covent Garden Theatre**
1732 (John Rich), 1808, 1858
  - ▶ 2800 diváků
  - ▶ dnes: opera, balet; státní subvence

Anglické divadlo v 18. století

► herectví

- klasický a rétorický styl
- čtyřicátá léta: snaha o přirozenější projev
- přímé pozorování skutečnosti – odklon od přehnané deklamace
- odklon od idealizované podoby reality v klasicistním pojetí

Anglické divadlo v 18. století

► CHARLES MACKLIN

1699 – 1797

- Dublin
- kolem r. 1725 Londýn
- přirozenější styl herectví
- Shylock – nová koncepce
- krátkodobá angažmá → systém hereckých hvězd

Anglické divadlo v 18. století

Charles Macklin

Anglické divadlo v 18. století

▶ DAVID GARRICK

1717 – 1779

- Drury Lane, Covent Garden (ředitel)
- Lear, Macbeth, Hamlet...
- 96 rolí na repertoáru
- mimika, hlas

Anglické divadlo v 18. století

David Garrick – Richard III.

Anglické divadlo v 18. století

David Garrick – Abel Drugger (Alchymista)

Václav Cejpek / 7. 5. 2015

Anglické divadlo v 18. století

► KOSTÝMY

- nehistorické kostýmy – současný oděv
- přepychovost kostýmů (idealizace)
- výjimky: Orient – turbany, pytlovité kalhoty apod.
- snaha o větší realismus

Anglické divadlo v 18. století

▶ Macklin – Shylock

- černý gabardénový plášť, dlouhé nohavice, červený klobouk

▶ Garrick – alžbětinské hry

- historický dobový kostým